

ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМ ба
УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон БМАССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

Армиин генерал ГОВОРОВО

ЛЕНИНГРАДСКА фронтын сэрэгүүд үсэгэлдэр, 10-да, ЛЕНИНГРАДҺАА хойгуур Карельскэ дээрэ добтолго хэмэ авиациин артиллериин хүсэтэ сохилтонуудад эмгэдэн, финнүүдэй гүн худараа хүгүни удаан байлгахар өхээр бүхэ-хамгаалгын газарые нэтэ сохбод, хоёр дөбөлгөтө байлдаануудта 24 километр урагшаа дабшажа нэтэ сохиһон газараа фронтоо 40 километр хүртэр үргэдхэбэ. Фронтын сэрэгүүд добтолгынгоо ябаса дундуур ТЕРИОКИ гэдэг город ба түмэрэмай томо станцие, дайсанай хамгаалгын газарай гэдэг шухала түшэг тулгууриин пункти 80 гаран ондоо нуурин газарнуудые эвэлэн абаһан байна.

Манай хамгаалгын газарые нэтэ сохиһоноо дундуур генерал-лейтенант ГУСЕВАЙ, лейтенант СИМОНЯГАЙ, генерал-лейтенант ЛЮБЕРОВАЙ, генерал-майор БУСАРО-ВАЙ, генерал-майор ШЕГЛОВАЙ, генерал-майор ЯКУШЕВАЙ, генерал-майор ЯСТРЕБОВАЙ, генерал-майор ШИШИНОВАЙ сэрэгүүд; артиллериин генерал-майор ОДИНЦОВАЙ, артиллериин генерал-майор МИХАЛКИНАЙ, зрьбын албанай генерал-майор АРСЕНЬЕВЭЙ, артиллериин генерал-майор ДАВАНОВАЙ, артиллериин генерал-майор ШИШИНОВАЙ, артиллериин генерал-майор СО-ЛОВЬЕВЭЙ, полковник ИВАНОВАЙ, полковник ШИШИНОВАЙ артиллеристнууд; танкова сэрэг-генерал-лейтенант БАРАНОВАЙ, полковник ШПИЛЛЕРЭЙ, подполковник КРАСНО-

ШТАНАЙ, майер ПРИМАЧЕНКЫН, майер ОЛЕЙНИКОВЭЙ танкистнууд; авиациин генерал-лейтенант РИБАЛЬЧЕНКЫН, авиациин генерал-майор АНДРЕЕВЭЙ, авиациин генерал-майор ШЕРБАКОВОЙ, полковник СКОКЫН, полковник ХАТМИНСКИЙН, полковник ГРЕСЬ-КОВОЙ лётчигууд ба инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор БЫЧЕНСКИЙ, полковник ШУ-БИН, полковник РУЙ гэгшэдэй сапёрнууд шалгаржа гараба.

Игэмжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада байлдаануудта үлэмжэ өхээр шалгарһан совиенинүүд болон частнуудта «ЛЕНИН-ГРАДСКА» гэгэн нэрэнүүдые өлгөжө орденуудар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр июнийн 11-дэ, 23 часта, манай Эхэ оройной столица МОСКВА болбол дайсанай хамгаалгын газарые нэтэ сохиһон Ленинградска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн өхэ буугаар хори дахин артиллериин буудалга хэмэ Эхэ оройнойгоо үмэнзһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэнэ-нэйнь тулада финнүүдэй хамгаалгын газарые нэтэ сохиһоно ябадалда хабаадалсаһан Танэй хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭ-НЭБ.

Манай Эхэ оройной эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байхын тулөө болоһон байлдаануудта ами бээд үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг лэ!

Немецко-финскэ булимтарагшад үхэмжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал
И. СТАЛИН.

1944 оной июнийн 11.

Советско-Американска Хэлсээн баталагдаһанһаа хойшо хоёр жэл гүйсэһэниие тэмдэглэжэ СССР-эй Гадаада сэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүхэр В. М. Молотовойдо завтрак болобо

Эндэ эсэргүүсээн дай хэмэ бээдэ харилсан тува-заршамууд тухай Со-Союз болон Америкын Штадуудай хоорондо баталагдаһанһаа хойшо гүйсэһэниие тэмдэглэ-Р-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Комиссар нүхэр В. М. Молотов июнийн 10-да үгэһэн байна, тэрээн ШТА-гэй элшэн сайд гос-А. А. Гарриман, Великоб-иин элшэн сайд господин Гарри, США-гэй сэрэгэй

миссине толгойлогшо генерал-майор Д. Дин, США-гэй сэрэгэй миссине армейскэ сессиин начальник бригадна генерал В. Крист, США-гэй худалдаа-най-маанай палатын түрүүлэгшэ гос-подин Э. Джонстон, Великобританиин сэрэгэй миссине толгойлогшо генерал-лейтенант Б. Баррос, контр-адмирал Э. Арчер, мүн тэрэшэлэн США-гэй посольствын дипломатическа состав байлсаба. Советскэ талаһаа байлсагшадые нэрлэбэл нүхэд А. И. Микоян, А. Я. Вышин-

ский, В. Г. Деканозов, М. М. Литвинов, адмирал Л. М. Галлер, А. Д. Крутиков, В. А. Сергеев, М. С. Степанов, авиациин генерал-полковник А. В. Никитин болон СССР-эй Наркоминдел ба Наркомвнешторгын харюусалгата сотруднигууд болоно.

В. М. Молотов болон гос-подин Гарриман гэгшэд советско-американска хэлсээн баталагда-һанһаа хойшо хоёр жэл гүйсэһэ-нэй дашарамда үгэ хэлсэжэ ан-далдаһан байна.

Одесса город нэргээн бодхоогдожо байна

Одесса городто нормальна аж-а турган темпээр заһагдажа одесса городто 4 больница, эхэ-дэй нарайлаха 3 байшан, поликлиника, 7 амбулатори, нүгэдэй консультаци гэхэ медицинскэ албан газар-аһала олон болоо.

75 дунда ба эхин бургуули нээгдэнхэй. Гүрэнэй Университет болон 7 институтта занатинь эхилээ. Эндэ 5 театр хүдэлнэ; Шевченкын нэрэмжэтэ культура болон амаралтын городской парк нээгдэхээр бэлдэгдэжэ байна.

Мэнэ һаяар электростанци болон трамвай хүдэлжэ захалхань.

Украина хөбарай тарилга хэхэ түсэбөө дүүргэбэ

Украиныне колхозууд хабарай тарилга хэхэ түсэбөө июнийн 5 хүртэр 100,5 процент дүүргэбэ.

Днепропетровско, Камецец-Подольско, Одесска, Запорожско, Сталинска, Киевскэ, Николаевска, Полтавска болон Харьковска областнуудай колхозууд тарилгынгаа түсэбөө үлүү гартар дүүргэбэ байна.

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ (2-дохы Прибалтийскэ фронт). 340 дахин дайшалхы нишлэлгэдэ гараһан лётчик-ис-требитель ахалагша лейтенант Василий Николаевич Бородинскый. Агаарта болоһон байлдаануудта гансаараа 8 немецкэ самолёдые унагаһан ба бүлэг лётчигуудтай 4-ые унагаһан байна. Запорожско областин Мелитополь городто түрэнэн энэ лётчик Улаан Тугай хоёр орденуор шагнагданхай.

И. Бессарабовай фото. (ТАСС-эй фотохроника).

Советскэ Информбюроһоо

Июнийн 10-ай оперативна мэдээнһээ

Июнийн 10-ай туршада фронтнууд дээрэ шухала хубилалта болоогүй.

Июнийн 9-дэ агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 14 самолёт унагаагдаа.

Июнийн 11-эй оперативна мэдээнһээ

ЛЕНИНГРАДСКА фронтын сэрэгүүд үсэгэлдэр, июнийн 10-да, ЛЕНИНГРАДҺАА хойгуур Карельскэ перешевк дээрэ добтолго хэмэ артиллериин болон авиациин хүсэтэ сохилтонуудаар дэмжэгдэн финнүүдэй гүн худараа хүгжүүлжэ үни удаан байлгахар өхээр бүхэжүүлһэн хамгаалгын газарые нэтэ сохбод, хоёр үдэрэй дөбөлгөтө байлдаануудта 24 километр хүртэр урагшаа дабшажа, нэтэ сохиһон газараа фронт худараа 40 километр хүртэр үргэдхэбэ. Тус фронтын сэрэгүүд добтолгынгоо ябаса дундуур ТЕРИОКИ гэдэг город ба түмэрэмай томо станцие, дайсанай хамгаалгын газарай ЯППИЛИ гэдэг шухала түшэг тулгууриин пунктые эзэлэн абаад, 80 гаран ондоо нуурин газарнуудые, тэрэнэй дунда КАМЕШКИ, СТАРЫЙ БЕЛОСТРОВ, АЛЕКСАНДРОВКА, РАЙОКИ, КАЛЛЕЛОВО, СТАРЫЙ ба НОВЫЙ АЛАКУЛЬ, КУОНКАЛА, ХИРЕЛЯ, КАВАЛА, ИОУТСЕЛЬКА, ХАПАЛА, КЕЛЛОМЯКИ, ПУХТОЛА гэдэг томо нуурин газарнуудые болон РАЙОКИ, ОЛЛИЛА, КУОНКАЛА, КЕЛЛОМЯКИ гэдэг түмэрэмай станцинуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаһан байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ июнийн 11-эй туршада шухала хубилалта болоогүй.

Июнийн 10-да бүхы фронтнууд дээрэ агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 15 самолёт унагаагдаба.

120 санатори ба амаралтын байшангууд

ВЦСПС-эй амаралтын гэрнүүдтэ зунай сезон эхилээ. Гүрэнэй социальна страхованин бюджетээр амаралтын гэрнүүд болон санаторинуудые барьжа байхын тулада 228 миллион түхэриг гаргажа үгтэбэ.

Энэ жэлдэ 120-һоо доошо бэ-шэ профсоюзна амаралтын гэрнүүд болон санаторинууд хүдэлхэ юм, тэдэнь оройной ажайлэд-бэрийн центриүүдтэ дүтэ байха юм. Арадай ажальн туйлай шухала халбаринуудта хүдэлжэ байһан хэдэн зуугаад мянган хүдэлмэришэд эмнэлгэдэ ошохо болон амаралтада гаралхань.

Советскэ эстрадын бүхэсоюзна харалга

Искусствын хэрэгүүдые өрхилхэ комитет болбол дайнай эхилһэнһээ хойшо советскэ эстрадын туйлалтануудые элирүүлхын тулада июль бара соо Москвада Бүхэсоюзна харалга эмхид-хэхэнь. «Эрмитаж» гэжэ эстрада театр соо болохо палгалтада Утёсовой, Шульженкын, Райкуннай коллективүүд, Грузин, Казахстанай, Киргизийн болон бусад ансамбльнууд выступайха байна.

(ТАСС).

Партийна ажабайдал

Кустовой семинарнууд үнгэргэгдөө

Сэлэнгын аймагтай колхозууд гол түлээ малажалтай юм. Тиймээс аймагтай партийна организацйи энээн тушаа гол анхаралаа табидаг байна. Илангаяа нүүжэй үедэ малшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри үргэнөөр өрхилэгдэдэг болоо. Юндэб гэ- бэдэ, Сэлэнгын колхозууд мал- шадай Бүхэсөөнэ социалисти- цескэ мурьсөөндэ илалта туйла- банайнгаа түлөө ССР Союзай Наркомземэй хоёрдохы шагнал болохо 150.000 түхэриг абанан байгаа.

Габэшье, аймагтай колхозуу- даар, илангаяа малшадай дунда партийно-политическэ хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар өрхилэгдэ- дэггүй, харин колхозуудтахи партино-комсомольско организа- циннууд болбол өөхэдэнтгөө анха- ралые ималта газаргаряалан- гайнгаа ажал тушаа зорюулаад, малажалые горьтойгоор хэрэглэ- дэггүй заншалтай байхан юм.

Тээд, нүүжэй үедэ аймагтай партийна организацйиууд болбол малажал тушаа бүхи анхаралаа бандууладаг болоо. Түбхын тү- рүүндэ, ВКП(б)-гэй айком бол- бол малшатай дунда партийно- политическэ хүдэлмэриэ үргэ-

нөөр өрхилхэ хэмжээ-ябуулга- нуудые хараалба. Наяхан кол- хозуудтахи партийна эхин орга- низацйиуудай секретарьнуудай, колхозуудай правленийн түрүү- лэгшэнэриэ малажалаар оролог- шодой болон агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй кустовой се- минарнуудые үнгэргэбэ. Энэ се- минар дээрэ «Малшадай соци- алистическэ мурьсөө өрхилхэ тухай» асуудал зүбшэгдэн хэлсэг- дээ.

Энэ семинарта хабаадалсагшад болбол малшадай дунда соци- алистическэ мурьсөөе болон аги- тационно-ниитын хүдэлмэриэ хэрэргээр өрхилэгдэжэ байхан тухай төдорхойгоор зүбшэн хэл- сэхэнэйнгээ нүүжээр, энэ хүдэл- мэриэе хайжаруулха талаар дэл- гэрэнгы хэмжээ-ябуулгануудые баталан абаа.

Малшадай байрануудта улаан булан эмхидхэхэ, үдэшэ бүри газетэ болон журналнуудта то- лилогдохон шухала материал- нуудые шудалха гэхэ мэтын хэмжээнүүдые хараалаа. Мүн малшадай һонирхомоор темэнүү- дээр политическэ темэтэй лекци болон элидхэлнүүдые хара бү-

хэйдэ үнгэргэхэ гэхэ шиндхэбэ- ри гаргаа.

Социалистическэ мурьсөөө үргэнөөр өрхилхэ, энэ мурь- сөөндэ илагшадта колхозой прав- ленийн болон партийна эхин организацйин дамжуулгын Улаан тугые саг болзор соонь үгэжэ байха, мүн тэрэшэлэн түрүү малшадта мунгэнэй болон үнэтэ эдлэлнүүдэй шагнал үгэжэ байха гэжэ шиндхэбэд.

Колхозуудтахи малай фермэ болон гуртнууд дээрэ социали- стическэ мурьсөөндэ илагшадтай доска эмхидхэхэ, мүн «дайшал- хы хуудаһануудые» болон ха- нын газетэнүүдые дары дары гаргажа байха. Парти ба прави- тельствын малажал үсхэбэрилхэ тухай гаргаһан заабаринуудые малшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулха гэхэ мэтын хэмжээ-ябуулганууд- ые хараалбад.

Ингээд байхадаа Сэлэнгын ай- магтай партийна организацйи малажал тушаа гол анхаралаа табидаг болоһонийн элитэ бай- на.

Б. ГЫЛЫНОВ,
ВКП(б)-гэй айкомой пропаган- да ба агитациин таһагыгэ дааг- ша.

Илькинскэ хүсэдбэшэ дунда нургуулида шалгалта байна. 7-дохи классай нуралгы З. Михайлова нургалтынга далда харюу үгэжэ байна (зүүн гарбаа) Е. Муруев, Н. Гриба К. Степаненко гэгшэд А. Поповой

Сабшалангаа уһална

Прибайкальска аймагтай «Крас- ный партизан» гэжэ артелини чденүүд сабшалангай талмай- нуудые хайжаруулха хүдэлмэ- риэе тон хайцаар ябуулжа бай- ца.

Бүхи сабшалангайн талмай- нууд хүсэд сэбэрлэгдэнхэй. Мүн тэрэшэлэн уһа залаха канава-

нууд заһабарилгаджа үн гэгдээд 120 га газар үн байна.

Мүн колхозой дархан хэхурялгын машинанууд хабарилжа захалаа. Мүн силка бэлэн болоод байна тармуур шэнээр хэгдэбэ. **Г. БАЖИ**

60 центнер загаһа бариба

Яруунын аймагтай гослокой загаһаша нүхэр Истоминдо Елэ гол, Хэнтэр, Тулдун гэжэ гол- нууд үгтэһэн байгаа. Тэрэ гэг- хээр нүхэр Истомин загаһабари-

ха хүдэлмэрээ эрш ябуулжа, загаһа тун пунктда 60 центнер ба нартай загаһа тушааһа **Н. БЕЛОБОР**

50 килограмм хөөбэр тушааб

Ямаанай хөөбэри гэшэ ехэ үнэтэй зүйл болоно. 1 килограмм хөөбэр 13 килограмм хонинной ноһонтой тэнтэй юм. Тиймэ дээрһээ Яруунын аймагтай Мо- лотовой нэрэмжэтэ колхозой хо- винод ямаадаа һамнажа «Загот- живсырьёгой» контородо 50 ки-

лограмм хайн шанартай хаяхан тушааба.

Тэрэшэлэн тус аймагта нинай, Карл Марксын, нэрэмжэтэ колхозуудай эршэмтэйгээр хөөбэр сүл байна.

Эрхим улаан булан

Бауын аймагтай Баунт гэжэ загаһабарилгын участвогай дэр- гэдэхи улаан булан эрхимээр хүдэлмэрианэ.

Тус участвогай начальник нү- дэр Казаков олонийтын дунда ябуулагдаха агитационно ни- итын хүдэлмэрини шухала байһые хайнаар ойлгожэ, улаан булан байгуулха хэрэгтэ тусгаар байсан гаргажа мүн заабарилгад үгэһэн байна. Тэ-

рениень эдибхитэй комсомоле- цууд өөхэдэнтгөө хүсөөр воскрес- ник эмхидхэжэ сагаадаад, угаа- гаад, плакат, лозунг гэхэ мэтэ юумэнүүдээр гоё хайханаар шэ- мэжэ булангаа нээһэн юм.

Мүнөө тус участвогай загаһа- шад хүдэлмэрингөө нүүжээр улаан буландаа ерөжэ газетэ, журнал уншадат ба ПВХО, ГСО-гэй нормо үгэхөөр хөөрэлдөө ба кружогой заняти ябуулдаг

байна. Мүн комсомолецууд ба залуушууд драматическа кружок эмхидхэжэ хүдэлмэрээ захалаа. Тэдэнэр хаяар загаһашадта уранхайханай самодеятельности хэруулха байна. Тэдэнэй үүсхэлээр ханын газетэ гаргаг- дана

Г. СТРИЖЕНОК,
ВКП(б)-гэй райкомой про- паганда ба агитациин таһа- гыгэ даагша.

Союзнигуудай сэрэгүүдэй сүмэрэн ороһон район

(Справка)

Уртэ урдын римлянуудай «Бриганска далай» гэшэ гэжэ өрмөлдэг Ла-Манш болбол баруун-урдаа Атлантическа океан- тай, зүүн-хойноо Па-де-Кала гэжэ тохойгоор дамжан Хойто далайтай нэгэдэнги юм. Тэрэ Каналай эгээн үргэниинь Сен- Мало (Франци) болон Экс (Анг- ли) мурэнэй адагай хоорондо- 255 километр болодог юм. Фран- цузска эрье дээрэхи Гри-Нэ ху- дуун ба английска эрье дээрэ- хи Денгисс хоёрой хоорондо ка- налай өгөө уйтан газарынь бо- лоно, тэндэ 32 километрээ үр- гэн бэшэ байна.

Ла-Маншаар пароходоор яба- тада илангаяа үбэл ба намарай үедэ хурдан урасхалтай байдаг, бүргэ түргэн халхин ба манан болодог дээрһээ таарамжагүй снэ өчч өчшөднй юм үгшээд уһан хоолой болбол географиче- ска талаараа пароходоор ябахата онсо шухала удхашанартай юм. Дайнай урда тээ Ла-Манш бол- бол дэлхэй дээрэхи далайн ком- муникаци дээрэхи эгээн нэргээн магистрануудай нэгэниинь

байдаг байгаа. Эндэ Германи, Франци, Великобританиин порт- нуудые холбоһон шухалыг шухала уһан замуудай бэлшэр байдаг байгаа.

Ла-Маншын французска эрье дээрэ Булонь, Кале, Гавр, Шер- бург гэдэг нимэнүүд томо порто- вой городууд байдаг байна. Со- юзна сэрэгүүдэй буулта болбол Франциин түүхэтэ районуудай нэгэниинь болохо Нормандида бэслүүлэгдэбэ. Энэнтэй нэгэ дор англо-американска десантна частьнууд 1940 ондо немецүүдэй эзэлһэн Великобританида хабаатай Гернси ба Джерси гэдэг Ла-маншадахи нормандска аралнууд дээрэ бууһан байна. Джерси гэшэ 116 квадратна километр, Гернси гэшэ 65 квадратна километр газартай юм.

Засаг захиргаанайнгаа талаар Норманди болбол Манш, Кальва- дос, Орн, Эр, Нижняя Сена гэдэг табан департаментда хубааг- дана. Нормандийн хүн зонийн тоо 2,5 миллион шахуу болоно. Десант болбол каналай эгээ

уйтан газартань хэгдэһэн бэшэ байгаа. Судланууд Англиин эрь- еһээ Нормандска эрье хүртэр 150 гаран километр ябаһан бай- на. Буулта хэвэн газарнуудын Сена (Гаврада ойро) мурэнэй бухта ба Шербург хоёрой хоорондо болоно. Мүн тэрэшэлэн десантнууд хэдэн олон газар- нуудта Барфлер, Трувилль, Сена, Орн, Вир мурэнүүдэй адаг багта Котантен гэжэ хахад арал дээрэ Карантан шадар буулгагдаа.

Шербург болон Гаврай хоорон- до десантнуудай буулгагдаһан газар 180 километр ута байна.

Союзнигуудай довтолгото бай- даануудые хэхэдэнь газарынь таатай зохид юм, яахадаа гэхэдэ сэрэгүүдэй улам саашаа яба- хадань хаатуулжа боломоор үн- дэр газарнууд ба һаад түбэгүүд байхагүй. Гансал Котантен гэжэ хахад арал далайһаа 200 метр үндэр юм.

Нормандие Парижтай холбожо байһан угаа олон шоссейнэ бо- лон түмэр харгынүүд десантнуу- дые буулгаһан бүхи газартань

стратегическэ удхаараа ехэ бай- ха юм.

Сэрэгэй талаар онсо шухала удхатай Парижые Гавртай Руантай, Шербуртэй холбожо байһан түмэр харгынүүдэй хажуугаар, Франциин дотор облас- тынуудые Нормандийн эрье тээ- шэ хүтэлжэ абаашаха томо томо уһан харгынүүдые бии байна.

Союзнигуудай десантна байл- даануудай баруун ба зүүн хажуу- ны болохо Гавр болон Шер- бур гэжэ томо томо далайн порт- нууд Парижһаа балай холо бэ- шээ байна. Гавр гэшэ Парижһаа оройдоо 228 километртэ байдаг.

Сена гэжэ мурэнэй адагта байһан Марселин удаа тээхи томохон Гавр гэжэ далайн порт хадаа Хойто болон Урда Амери- катай Францие холбохо хэрэгтэ ходоодоо ехэхэн удхатай байдаг һэн. Тэрэ хадаа эгээн томо томо пароходуудай ороходо таараха байдаг. Түрүүшын дэлхэйн дайн- да англичанууд болон америка- нецууд Гаврые Франци дотор өөрынгөө сэрэгүүдые буулгаха сэрэгэй хэрэгсэлнүүдэй база болгоһон байгаа.

Шербург болбол Котантен гэжэ хахад арал дээрэхи шухала порт мүн.

Эдэ хоёр Франциин далайн- сэрэгэй томо базануудые эзэл- хын түлөө болоһон дайн байл-

даанууд нилээд ехэ гэшэ. Байе гэжэ городой до германска линиин һон ябадал хадаа Шербург Котантен гэжэ хахад арал байһан гитлеровскэ сэрэг табалха гэһэн удхатай мэхэн хажуугаар Гаврай дошые айхабтар шанга ба нууд болоно.

Ла-Манш худар шудан һон Сена гэжэ мурэн Парижтай холбодог юм. Тэрэн ниитэ дээрээ 755 кило ута байна. Түрүүшын дайнда немецүүд айхабтар диндлэһэн Марна гэжэ нэ- лэ тэрэ мурэндэ шудхадан юм. Хэдэн олон каналууд мурэниие Соммо, Шелда, Рейн, Сона болон Луара мурэнүүдтэй холбоно.

Байе гэжэ город Кан н баруун хойгуур далайн 8 километр газарта байдаг

Кан город болбол Шер- лон Котантен гэжэ хахад Франциин дотор областын лон Парижтай холбожо хэдэн олон шоссейнэ бэл мэр харгынүүдэй угаа бэлшэр болоно. Кан гэжэ хадаа Орн мурэнэй үерм хада тэрээн худар далай ходоудай ябажа болохоор байдаг юм.

ХИЛЫН СААНАА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Американска сэрэгүүд ударидагшад Лондондо ерэбэ

ЛОНДОН, июний 9. (ТАСС). Рейтер агентствын Вашингтонско корреспонденти болбол США-гэй сэрэгүүд ударидагшад генерал Маршалл, адмирал Кинг болон генерал Арнольд гэгшэд Лондондо ошохон тухай Рузвельт сонсохобо гэжэ мэдээсэнэ.

Американска сэрэгүүд Сент-Круа гэжэ городые эзэлэбэ

ЛОНДОН, июний 10. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно сэрэгүүдэй верховно командованиин штаб болбол Байе гэжэ городхо баруун-урдуур 11 километрэ байһан Сент-Круа гэдэг городые эзэлһэн тухай мэдээсэнэ.

Тревьер городые американска сэрэгүүд эзэлбэ

ЛОНДОН, июний 10. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно сэрэгүүдэй верховно командованиин штабна абтаһан мэдээсэлэй ёһоор американска сэрэгүүд Тревьере эзэлбэ гэнэ. Бүхы фронт дээрэ айхабтар шанга байлдаан боложо үргэлжэлһөөр. Союзнигуудай самолёдууд мүнөө үедэ Франциин газар дээрэ байһан аэродромууднаа нийдэжэ добтолгоуудые хэнэ. Карантан болон Бан гэжэ городуудай оршондо айхабтар шанга дайн байлдаанууд болоно. Американска сэрэгүүд Шербур—Карантанай хоорондох түмэрхаргынаа баруугаар хэдэн олон газарта дайлагдажа байна.

Английска авиаци Берлиндэ добтолбо

ЛОНДОН, июний 10. (ТАСС). Английска бомбардировщигууд июний 9-эй хүни Германида болон тэрэнэй эзэмдэһэн газарта добтолго хэбэ гэжэ Лондондо сонсохгодо. «Москито» гэдэг самолёдууд Берлинне бомбодоһон байна.

Итальянска фронт дээрэхи байдал

ЛОНДОН, июний 9. (ТАСС). Италида байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй штабай мэдээсэлэй ёһоор, 5-дахь армийн сэрэгүүд Римнээ хойгуур 50 километрын газарта байһан Чивита-Кастеллана гэжэ городые эзэлбэ.

Римэй госпитальнуудта 8.000 шархатаһан немецүүд хэбтэжэ байгаа.

ВАШИНГТОН, июний 8. (ТАСС). США-гэй сэрэгэй министр Стамсоной мэдүүлгээр хадаа Италида боложо байһан дайнай газарта аяар хэдэн үдэрэй турша соо германска самолёдууд үзэгдөөгүй. Кессельрингын арми хоёр ондоо бологдожо таһалагдаба. Союзнигуудай сэрэгүүд хойто зүг тээшэ угаа эршэмтэйгээр дабшажа ябана.

Союзнигуудай экспедиционно сэрэгүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл

ЛОНДОН, июний 10. (ТАСС). Мүнөө үглөөгүүр союзнигуудай экспедиционно сэрэгүүдэй верховно командованиин штабай коммюнике соо нигэжэ хэлэгдэнэ:

«Американска сэрэгүүд Изины гэжэ городые эзэлбэ. Бүрхэг байгаашье хаань нэмэлтэ сэрэгүүд болон материалуудые буулгаха ябадал зогсоогдоогүй. Дайсанай айхабтар шанга атакануудые июний 9-эй үглөөгүүр сугаржуулан сохихо зуураа английска болон канадска ябган сэрэгүүд, Кан городой оршондо бүхөөр байба. Манайхитай сэрэгүүд, Кондэ, Сюр Селль гэдэгтэ дүтэхэнэ дайсанай айхабтар ехэ хүсэнүүдтэ туласа ошохон байна. Бусад газарта таһаралтагүй дайн байлдаанууд болоно.

Үсэгдээр бүрхэг байһан дээрэбэ манай авиаци балай ехээр добтолго хэзгүй, Дайсанай эсмипец Бац шадар ябажа байгараа агаарһаа добтолгоод шатаһан байна. Дайсанай самолёт Брест шадар унагаагдаба.

Июний 9-эй хүни хүндэ бомбардировщигууд Флер, Ренна, Лаваль болон Ле-Мансада байгаа дайсанай аэродромуудта болон Этами гэдэг түмэрзамай үзэлдэ добтолго хэбэ. 8 бомбардировщик базадаа бусажа ерээгүй. Хүнгэн бомбардировщигууд дайсанай коммуникацинуудта добтолһон байна. Сагай улария хубилаагүй. Хүнгэн истребительнүүд десантуудай буюу байһан газарта дайсанай 4 самолёт унагааба. Эрбэ шадарай оборонийн авиаци далайн сэрэгэй корабельнуудтай хамта дайн байлдаанай газартай холбоотой байһан манай коммуникациин линине атаквалаха гэжэ нэгдэһэн дайсанай уһан хоогуур ябадаг онгосонуудта эсэргүүсэн эрид шанга добтолго хэһэн байха юм».

ЛОНДОН, июний 10. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно сэрэгүүдэй верховно командованиин штабай июний 10-ай үдэшлэн тунхаглагдаһан коммюнике соо нигэжэ хэлэгдэнэ:

«Союзна сэрэгүүд улам урагшаа дабшажа үргэлжэлһөөр. Тревьер манай гарта оронхой. Зүүн секторта дайсанай томохон бронетанкова сэрэгүүдтэй айхабтар шанга байлдаанууд хэгдэжэ

Номгон далай дээрэхи байлдаан

ЛОНДОН, июний 9. (ТАСС). Номгон далайн баруун-урда зүгтэ байгаа союзнигуудай ээбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгдэмэл командованиин штаб болбол июнийн 6-да Шэнэ Гвинея аралай баруун хойто эрбэ шадар американска бомбардировщигууд томохон японско крейсере атаквалаад гэмтэһэн байгаа.

Американска самолёдууд Трук гэжэ аралнууд дээрэхи японтоной позициянуудта добтолбо.

Котантен гэжэ хахад арал дээрэ эгээн шухала түмэр харгын линиэе баруугаар манай гүрүү урда захын патрульнууд ябажа байна. Катанай секторта күндэ хүшэр байлдаанууд болоһон зандаа. Июнийн 10-ай үглөөгүүр манайхитай ябган болон далайн сэрэгүүд бэлдэжэ байһан авиациин добтолгоууд шангаар ябуулагдажа захалаа. Хүндэ бомбардировщигууд Бретани болон Нормандида байгаа дайсанай аэродромуудта добтолбо. Тэдэниие үдэшэжэ ябаһан истребительнүүд буюу пулемёдоор дайсанай танк болон транспортые хяа буудажа байба. Истребительнүүдэй нүгөөдэ соединенинүүд олохон газарнуудта мүн лэтиниз добтолгоуудые хэбэ. Манай дунда зэргын бомбардировщигууд дайсанай сэрэгүүдэй байһан газарай саата тээ хоёр дахин добтолһон байна. Эдэ объектиүүдэй дунда автотранспорт болон түмэр харгын составууд, дайсанай сэрэгүүдэй болон танкунуудай сугларһан газарта хүүргэнүүд болон коммуникациин центриүүдтэ хоёр дахин добтолбо. Манай авиаци сэрэгүүдэйнгээ бүхэжэжэ байһан газарта болон Ла-манша дээгүүр дайн байлдааниие халхалжа ябаба. Эндэ болоһон байлдаанда зенитнэ артиллери шангаар буудаһан байна. Эндэ абтаһан мэдээсэлэй ёһоор дайсанай 3 самолёт үгы хэгдэ; тинхэдэ манайхитай 3 истребитель базадаа бусажа ерээгүй.

Үглөөһөө хойшо сэрэгүүдые буулгаха ябадал манайхитай урда хахад ябаһан соединенинүүдэй дэмжэлгэтэйгээр хоёр талаанаан халхалжа өөһэдэнгөө сэрэгүүдтэ дэмжээрэ үгдэһэн байгаа.

ЛОНДОН, июнийн 11. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно сэрэгүүдэй верховно командованиин штабай мүнөөдэр үглөөгүүр тунхаглаһан коммюнике соо нигэжэ хэлэгдэнэ.

«Танкунуудар добтолһонойнгоо эсэстэ английска сэрэгүүд Тилли-Сюр-Селль гэдэг городто хүрбэ. Июнийн 10-да корабельна артиллери эндэ сэрэгүүдэй урагшаа дабшахадань туһалалсаһан байха юм. Баруун хахад байһан американска сэрэгүүдэй түрүү

Югославидахи байлдаан

ЖЕНЕВА, июнийн 8. (ТАСС). Югославиһаа дамжуулаһанай ёһоор, Югославийн арадай-сүлөөлэлтын архийн верховно штаб болбол баруун Боснидо Милинште, Рибник, Петровап, Ливно-Гламоч гэдэг участогууд дээрэ айхабтар шанга байлдаанууд үргэлжэлһөөр гэжэ мэдээсэнэ. Дайсан болбол угаа ехэ гээлтэ-нүүдтэ орожо байна. 8 үдэртэ

частьнууд Ор гэжэ мүнэнэй адаг багта үертэ абтаһан газарһаа урагшаа дабшаһан байна. Изинь болон Барантанай хоорондох үндэр газарые американска сэрэгүүд эзэлбэ. Дайсан саг үргэлжэ эрид шанга атакануудые хэжэ байгаашье һаа Бан гэжэ городто дүтэ байһан манайхитай сэрэгүүдэй байһан газар худар сүмэрэн орожо шадаагүй. Баранганһаа баруун хойгуур бидэнэр Мердери гэжэ мүнэниие гаталаад дайсанай эсэргүүсэлтые нуга даража урагшаа дабшаһан байнабди.

Союзнигуудай авиаци июнийн 10-ай үдэр ба мүн тэрэ хүнидөө түмэр болон шоссейнэ харгинуудта, аэродромуудта добтолһон байна. Үдэр нийдэдэг хүндэ бомбардировщигууд дайсанай аэродромуудта добтолго хэһэн, түргэн ябадаг составта, хүүргэнүүд болон бронетанкова колоннуудые нилээд ехэ гарза гайда оруулаа. Дайсанай 13 самолёт үгы хэгдэ. Истребительнүүд шоссейнэ болон түмэр харгинуудта добтоллоод номо хэрэгсэлтэй шоссейнэ үгы хэһэн байна. Энэ аян ябадаһаа 23 истребитель бусажа ерээгүй. Заримдаа 200 фуд хүртэр ошожо дайлагдаһан дунда зэргын бомбардировщигууд дайсанай зүгһөө эсэргүүсэлтэй ушарайгүйгээр нолевой артиллерийн батареянууд болон бронетанкова колоннуудые бомбодоһон байна. Фалес болон Сен Ло гэжэ районуудта нилээд ехэ гарза ушаруулагдаба. Истребительнүүд бомбардировщигууд Лавальда болон Ле-Мансада байгаа түмэрзамай станцинуудые буудаһан байна. Анраншида бронетанкова колоннууд болон шоссейнэ самолёдууд бомбодоно. Эндэ болоһон дайн байлдаан соогуур дайсанай 15 истребитель үгы хэгдэ.

Июнийн 10-ай хүни хүндэ бомбардировщигууд Орлеан, Дрешер болон Версалада байгаа түмэрзамай үзэлнуудта добтолһон байна. Дайсанай авиаци айхабтар шанга эсэргүүсэлтэ хэбэ. 6 германска самолёт үгы хэгдэ. Манайхитай 20 бомбардировщик өөһэдэнгөө базада бусажа ерээгүй. Манай хүнгэн истребительнүүд угаа элихитэйгээр добтолго хэжэ 6 германска бомбардировщигы унагааһан байгаа».

Югославидахи байлдаан

айхабтар шанга байлдаануудые хэһэнэйнгээ һүүлээр немецүүд Тичевые эзэлэ. Петровацын оршондо арадай-сүлөөлэлтын армийн частьнууд Ключье ба дайсанай хэдэн ондоо түшэг тулгуурийн пунктуудые эзэлбэ.

Зүүн Боснидо арадай-сүлөөлэлтын армийн 3-дахь корпусой частьнууд Власеница болон хэдэн ондоо городуудые эзэлэ.

Генерал Эйзенхарт Франциин ула зонине урялби

ЛОНДОН, июнийн 9. Генерал Эйзенхауэр Франциин улад зондо тайгаар хандаба, тэрэ үр немецүүдэй эзэмдэһэн райта самолёдууд дээрэһэ жэ тараагдаһан ба союзни сэрэгүүдэй сүлөөлһөн няагдаһан байна. Тэрэ нигэжэ хэлэгдэнэ:

«Бидэнэр болбол хэдэн турша соо үсэд шанга сэлтэ хэжэ үргэлжэлүүдэһан энэ сэрэгые дайн газарта шийдхэхэ гэрээбди. Европын арадууд хэ сүлөөгөө дахиад бусааһын тулада нацистка тые үндэһөөрний һалга Союзна экспедиционно дэй верховно главнокоманда байһан би болбол дахын тулада шухала хамаг бүхы хэмжээнүүдэһын түлөө харуусалгата наб. Миний гаргаһан шийдэе түргэнөөр дүүргэжэ шухала. Ондоо заабаргартар хүн зон бултада нэийгөө уялгы дүүргэһон үргэлжэлүүлжэ байхатэй. Дайсантай нэгдэхэдэ байһан хүнүүд эндэһэ элэгдэ болоно. Французска дай уялга хадаа өөрынгөө данека хуули захиргаани болгоод, миний сэрэгүүдэй гүй байха ябадалые ёһотой. Миний дэргэдэ эльгээгдэһэн французска миссийн членүүд энээн туһаламжа үзүүлжэ байлоно».

Саашаа нигэжэ хэбэ «Сэрэгэй материалууд шын ээлжэндэ абаан байха ёһотой, теэд бидэнарта туһаламжа үзүүлхын да али бүхы оролдогто бди. Гитлеровскэ Гердууһан дараха болон Франарадай түүхэтэ эрхэ сүл нэргээн мандуула хэрэг нар өөһэдөө туһалха байжэ найданаб. Дайсанаа Франциин сүлөөтэй болон хадаан Французска арадгөө хуули захиргаани ратическа ёһоор богоние зор соо һунгажа шадаа.

Дайсан гэшэ галзуу гээр дайлагдаха болоно. Даа манай сэрэгүүдэй даада һаад хэһын тулада хэмжээ абаха байна. Мэрэг үнэнтэ зүб, манай хүсэтэй, зүүн зүгтэ байһан баатарлиг орох сонго тай хамта бидэнэй даарахамнай соом найлаа

Кёльндо английска авиаци добтолбо

ЛОНДОН, июнийн 8. Июнийн 7-ой хүни ан бомбардировочно авиаци добтолбо гэжэ английска цийн министерство мэдээ

Карюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛС